

รายงานการประชุมคณะกรรมการเตรียมการจัดการประชุมรัฐสภาว่าด้วยองค์การการค้าโลก ครั้งที่ ๒๕
ระหว่างวันที่ ๖-๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕
ณ กรุงปารีส เซลส์ ราชอาณาจักรเบลเยียม

ความสำคัญของการประชุม

การประชุมคณะกรรมการเตรียมการจัดการประชุมรัฐสภาว่าด้วยองค์การการค้าโลก ครั้งที่ ๒๕ (The 25th Session of the Steering Committee of the Parliamentary Conference on the WTO) เป็นการประชุมที่เป็นพันธกิจของรัฐสภาไทยที่มีต่อสหภาพรัฐสภา ซึ่งครั้งนี้จัดขึ้นเป็นครั้งที่ ๒๕ ระหว่างวันที่ ๗-๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ณ กรุงปารีส เซลส์ ราชอาณาจักรเบลเยียม ซึ่งเป็นความร่วมมือในการจัดประชุมร่วมกันระหว่าง ๒ องค์กร คือ สหภาพรัฐสภาและคณะกรรมการการค้าระหว่างประเทศ สภายุโรป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการเตรียมความพร้อมได้หารือร่วมกันในประเด็นที่เกี่ยวกับองค์การการค้าโลกซึ่งผลของการประชุมนี้จะถูกใช้เป็นเอกสารสนับสนุนในการกำหนดหัวข้อและแนวทางในการประชุมรัฐสภาว่าด้วยองค์การการค้าโลกประจำปี ๒๕๕๕ ซึ่งจะจัดขึ้นในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ต่อไป

บรรยากาศการประชุมคณะกรรมการเตรียมการจัดการประชุมรัฐสภาว่าด้วยองค์การการค้าโลก ครั้งที่ ๒๕
วันจันทร์ที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕
ณ สภายุโรป กรุงปารีส เซลส์ ราชอาณาจักรเบลเยียม

ผู้เข้าร่วมประชุม

ในการประชุมครั้งนี้ มีศาสตราจารย์ Vital Moreira ประธานคณะกรรมการการค้าระหว่างประเทศ สภายุโรป ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม โดยมีผู้แทนจากประเทศสมาชิกเข้าร่วมการประชุม จำนวน ๒๒ ประเทศ และมีผู้แทนจากองค์กรรัฐสภาระหว่างประเทศ จำนวน ๕ องค์กร คือ

ประเทศสมาชิกกรรมการเตรียมการฯ ๑๖ ประเทศ มีผู้แทนเข้าร่วมการประชุมจาก ๕ ภูมิภาค
จำแนกตามภูมิภาคได้ดังนี้

- ก) ทวีปแอฟริกา จำนวน ๕ ประเทศ ได้แก่ บุร์กินาฟาโซ นามิเบีย เคนยา มอริเชียส และแอฟริกาใต้
(ไนจีเรียไม่ส่งผู้แทนเข้าร่วม)
- ข) กลุ่มประเทศอาหรับ จำนวน ๑ ประเทศ คือ โมร็อกโก (อียิปต์ไม่ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุม)
- ค) กลุ่มประเทศเอเชียแปซิฟิก จำนวน ๔ ประเทศ คือ จีน อินเดีย อิหร่าน และไทย (ญี่ปุ่นไม่ส่ง
ผู้แทนเข้าร่วม)
- ง) กลุ่มประเทศยุโรปและอเมริกาเหนือ จำนวน ๕ ประเทศ คือ เบลเยียม ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี
สหราชอาณาจักร (สหรัฐอเมริกาไม่ส่งผู้แทนเข้าร่วม)
- จ) กลุ่มลาตินอเมริกาและแคริบเบียน จำนวน ๑ ประเทศ คือ เม็กซิโก (อุรุกวัยไม่ส่งผู้แทนเข้าร่วม)

องค์กรระหว่างประเทศ จำนวน ๕ องค์กร

- ๑) สภายุโรป (European Parliament)
- ๒) สมาคมรัฐสภาในเครือจักรภพ (Commonwealth Parliamentary Association)
- ๓) สหภาพรัฐสภา (Inter-Parliamentary Union)
- ๔) สัมัชชารัฐสภาแห่งสภายุโรป (Parliamentary Assembly of the Council of Europe)
- ๕) องค์กรการค้าโลก (World Trade Organization)

ผู้แทนรัฐสภาไทย จำนวน ๓ คน

- ๑) ร้อยตำรวจเอก นิตินันท์ นวรัตน์
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
กรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา
หัวหน้าคณะผู้แทนรัฐสภาไทย
- ๒) นายชรินทร์ หาญสืบสาย
สมาชิกวุฒิสภา
กรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภา
กรรมการเตรียมการจัดการประชุมรัฐสภาว่าด้วยองค์การการค้าโลก
ผู้แทนรัฐสภาไทย
- ๓) นายภาคภูมิ มิ่งมิตร
นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานสหภาพรัฐสภา
สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขานุการคณะผู้แทนรัฐสภาไทย

ร้อยตำรวจเอก นิติภูมิ นวรัตน์ หัวหน้าคณะผู้แทนรัฐสภาไทย
จับมือทักทายกับนายแอนเดิร์ส บี. จอห์นสัน เลขาธิการสหภาพรัฐสภา ก่อนเริ่มการประชุม

นายชินทร์ หาญสืบสาย ผู้แทนรัฐสภาไทย จับมือทักทายกับนายแอนเดิร์ส บี. จอห์นสัน เลขาธิการสหภาพรัฐสภา
ก่อนเริ่มการประชุม โดยมีร้อยตำรวจเอก นิติภูมิ นวรัตน์ หัวหน้าคณะผู้แทนรัฐสภาไทยร่วมสนทนา

หัวข้อการประชุม

ศาสตราจารย์ Vital Moreira ประธานคณะกรรมการการค้าระหว่างประเทศ สภายุโรป ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ได้ให้กรรมการเตรียมการฯ ทุกท่านได้กล่าวแนะนำตนเองต่อที่ประชุมก่อนการพิจารณาระเบียบวาระการประชุมตามระเบียบวาระ ซึ่งมีนายนายแอนเดริส บี. จอห์นสัน เลขาธิการสหภาพรัฐสภา ร่วมพิจารณาด้วย โดยมีสาระโดยสังเขปดังนี้

ก) การรับรองวาระการประชุม

ที่ประชุมคณะกรรมการเตรียมการได้พิจารณาระเบียบวาระการประชุมร่วมกัน และมีมติเห็นชอบกับวาระการประชุม โดยให้พิจารณาไปตามระเบียบวาระ

ข) การนำเสนอสถานะล่าสุดของการพัฒนาต่าง ๆ ในองค์การการค้าโลก

ที่ประชุมได้รับฟังการบรรยายถึงพัฒนาการต่าง ๆ ขององค์การการค้าโลก โดยนาย Alejandro Jara รองผู้อำนวยการการค้าโลก ซึ่งมีสาระสำคัญคือ ความไม่ก้าวหน้าของการเจรจาการค้าพหุภาคี และสถานการณ์ในการดำเนินการต่าง ๆ ตั้งแต่การเจรจาอบโตฮา ซึ่งเป็นผลการประชุมที่ได้รับการรับรองจากที่ประชุมคณะรัฐมนตรีว่าด้วยองค์การการค้าโลก ครั้งที่ ๘ ณ นครเจนีวา ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๔

ค) การเตรียมการต่าง ๆ สำหรับการประชุมในครั้งต่อไป

ที่ประชุมได้อ้างถึงมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดการประชุมรัฐสภาว่าด้วยองค์การการค้าโลก ครั้งที่ ๒๔ ซึ่งจัดขึ้นเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ ณ นครเจนีวา ที่เห็นชอบให้มีการประชุมรัฐสภาว่าด้วยองค์การการค้าโลก ประจำปี ๒๕๕๕ (The Plenary Session of the Parliamentary Conference on the WTO) ในช่วงปลายปี ๒๕๕๕ ณ นครเจนีวา ที่ประชุมจึงได้ร่วมกันพิจารณาถึงหัวข้อการประชุมที่เห็นควรบรรจุอยู่ในระเบียบวาระการประชุม ซึ่งมีการเสนอหัวข้อกันอย่างหลากหลาย อาทิ ผู้แทนจากมอริเชียสเสนอว่าควรหาแนวทางหรือมาตรการเร่งด่วนให้องค์การการค้าโลกหลุดพ้นจากภาวะแห่งความล้มเหลวในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง (deadlock) เพราะรัฐสภาใด ๆ คงไม่ปรารถนาที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับการลงทุนโดยไม่มีการค้า โดยผู้แทนจากนามิเบียได้กล่าวเห็นด้วย โดยเสนอให้กลับไปสิ่งที่สำคัญที่สุดคือการลงทุน ผู้แทนจากอินเดียเสนอให้พิจารณาประเด็นเรื่องความยากจน การว่างงาน และผู้แทนจากไทยเสนอให้พิจารณาถึงความสำคัญของบทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกรัฐสภา ในการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ มิเช่นนั้นก็จะไม่มีพัฒนาการที่ก้าวหน้าและอ่อนแอเกินไป หรือมีเนื้อหาที่กว้างเกินไป และเป็นอยู่เช่นนั้นนับสิบ ๆ ปี โดยที่ประชุมเห็นชอบและให้การรับรองเพื่อนำไปพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการเตรียมการฯ ครั้งที่ ๒๖ ซึ่งถือเป็นครั้งสุดท้ายของการประชุมเตรียมการในปีนี้ ก่อนจะสรุปประเด็นต่าง ๆ เข้าที่ประชุมรัฐสภาว่าด้วยองค์การการค้าโลก ประจำปี ๒๕๕๕ ต่อไป

ง) การหมุนเวียนสมาชิกภาพของคณะกรรมการจัดการประชุม

ที่ประชุมพิจารณาถึงการหมุนเวียนสับเปลี่ยนสมาชิกภาพคณะกรรมการเตรียมการ โดยพิจารณาจากกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์ทางการเมือง (geopolitical group) ของสหภาพรัฐสภา แบ่งเป็นกลุ่มประเทศดังนี้ กลุ่มประเทศแอฟริกา (๔๘ ประเทศ) กลุ่มประเทศอาหรับ (๑๖ ประเทศ) กลุ่มประเทศเอเชียแปซิฟิก (๔๓ ประเทศ) กลุ่มประเทศยุโรปและอเมริกาเหนือ (๕๑ ประเทศ) และกลุ่มลาตินอเมริกาและแคริบเบียน (๓๓ ประเทศ) โดยมีตารางแสดงจำนวนที่นั่งของคณะกรรมการเตรียมการและจำนวนประเทศสมาชิกในสหภาพรัฐสภาได้ดังนี้

ตารางแสดงสัดส่วนจำนวนประเทศสมาชิกในแต่ละภูมิภาค

ภูมิภาค	ประเทศสมาชิก		คณะกรรมการเตรียมการ		จำนวนคณะกรรมการที่ปรับได้	
	จำนวนประเทศ	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนประเทศ	คิดเป็นร้อยละ	ปรับเป็น	จำนวนที่ปรับ
แอฟริกา	๔๘	๒๕	๖	๒๗	๖	๐
อาหรับ	๑๕	๘	๒	๙	๒	๐
เอเชียแปซิฟิก	๔๓	๒๓	๕	๒๓	๕	๐
ยุโรปและอเมริกาเหนือ	๕๑	๒๗	๗	๓๒	๖	-๑
ละตินอเมริกาและแคริบเบียน	๓๓	๑๗	๒	๙	๓	+๑
รวม	๑๙๑	๑๐๐	๒๒	๑๐๐	๒๒	๐

ตารางแสดงสถานภาพการปรับเปลี่ยนประเทศสมาชิกคณะกรรมการเตรียมการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๒๕ และ ๒๖

ภูมิภาค	สมาชิกที่กำลังจะพ้นสมาชิกภาพหลังจากการประชุม ครั้งที่ ๒๕	ประเทศที่จะเข้ามาทำหน้าที่กรรมการเตรียมการในการประชุมครั้งที่ ๒๖
แอฟริกา	มอริเชียส เคนยา ไนจีเรีย	เบนิน แคมeroon ยูกันดา
อาหรับ	โมร็อกโก	จอร์แดน
เอเชียแปซิฟิก	สาธารณรัฐอิสลามอิหร่าน ไทย	ฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐเกาหลี
ยุโรปและอเมริกาเหนือ	ฟินแลนด์ เยอรมนี สหรัฐอเมริกา	สหพันธรัฐรัสเซีย สวีเดน
ละตินอเมริกาและแคริบเบียน	เม็กซิโก	บราซิล ปานามา

- จ) รับรองร่างปฏิญญา
ที่ประชุมให้การรับรองร่างปฏิญญา
- ฉ) เรื่องอื่น ๆ

บทบาทของผู้แทนรัฐสภาไทยในการประชุม

ผู้แทนรัฐสภาไทยได้ร่วมอภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ตามระเบียบวาระ โดยข้อชี้แนะที่เสนอต่อที่ประชุมคือ พัฒนาการต่าง ๆ ขององค์การการค้าโลก นับแต่การเจรจาอบโดฮา (Doha Round) นั้น องค์การการค้าโลกไม่มีความคืบหน้าในการดำเนินการต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะในมิติซึ่งรัฐสภาซึ่งควรมีส่วนอย่างมากในการผลักดันให้การดำเนินการต่าง ๆ รุดหน้าไปได้ด้วยกลไกที่มีประสิทธิภาพสูงสุด รวมถึงเสนอหัวข้อในการประชุมครั้งถัดไปด้วยว่า ควรระบุดึงบทบาทของสมาชิกรัฐสภาในการผลักดันและขับเคลื่อนการดำเนินการต่าง ๆ ขององค์การการค้าโลกในมิติของรัฐสภาอย่างเป็นรูปธรรม

นายชรินทร์ หาญสืบสาย สมาชิกรัฐสภาไทย
แสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมถึงบทบาทของสมาชิกรัฐสภาต่อองค์การการค้าโลก
ซึ่งจะต้องช่วยกันผลักดันให้การดำเนินการต่าง ๆ มีผลอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการประชุม

ผลการประชุมที่สำคัญคือ ที่ประชุมให้การรับรองร่างปฏิญญา (draft declaration) ซึ่งมีสาระสำคัญคือการย้ำถึงความพยายามของคณะกรรมการเตรียมการฯ ในการผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนต่อการเจรจา รอบโดฮา โดยการเจรจาในรอบปีนี้จะต้องไม่สูญเปล่า โดยประเด็นเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้า (Trade Facilitation) จะเป็นหัวข้อสำคัญในการเจรจา ซึ่งจะยังประโยชน์ให้ประเทศสมาชิกขององค์การการค้าโลกทุกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากยอมรับในมาตรการการให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคและการเสริมสร้างศักยภาพ โดยเฉพาะต่อกลุ่มประเทศด้อยพัฒนาที่มีการพัฒนาน้อยที่สุด (Least Developed Countries - LDCs) ทั้งนี้ การสับเปลี่ยนหมุนเวียนสมาชิกภาพกรรมการเตรียมการจัดการประชุมรัฐสภาว่าด้วยองค์การการค้าโลก ในส่วนของภูมิภาคเอเชีย ในการประชุมครั้งนี้ มีมติให้เกาหลีและฟิลิปปินส์เป็นกรรมการเตรียมการฯ แทนอิหร่านและไทย ซึ่งครบวาระในการครองตำแหน่ง ๒ ปี ในการประชุมครั้งนี้

การสัมมนาพิเศษในหัวข้อ “อนาคตขององค์การการค้าโลกและระบบการค้าระหว่างประเทศ (The Future of the WTO and the International Trade System)”

เมื่อวันอังคารที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ คณะกรรมการการค้าระหว่างประเทศ สภายุโรปได้จัดสัมมนาพิเศษในหัวข้อ “อนาคตขององค์การการค้าโลกและระบบการค้าระหว่างประเทศ (The Future of the WTO and the International Trade System)” ซึ่งอภิปรายถึงภาวะวิกฤตในเชิงสถาบันขององค์การการค้าโลก และการประเมินทางเลือกในการปฏิรูปองค์การการค้าโลก ซึ่งผู้แทนรัฐสภาไทยได้ร่วมสัมมนาพิเศษในครั้งนี้ด้วย

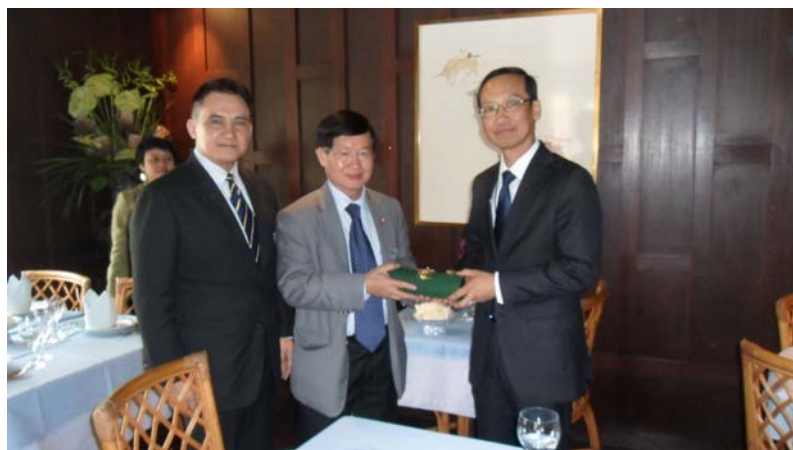

บรรยากาศการสัมมนาพิเศษหัวข้อ “อนาคตขององค์การการค้าโลกและระบบการค้าระหว่างประเทศ (The Future of the WTO and the International Trade System) ในวันอังคารที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕

การประชุมครั้งต่อไป

การประชุมคณะกรรมการเตรียมการฯ ครั้งที่ ๒๖ จะจัดขึ้นในเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ และการประชุมรัฐสภาว่าด้วยองค์การการค้าโลก ประจำปี ๒๕๕๕ จะจัดขึ้นในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ตามลำดับ โดยรัฐสภาไทยสามารถเข้าร่วมการประชุมในรายการหลังตามคำเชิญของสหภาพรัฐสภาได้ต่อไป

อนึ่ง ภายหลังเสร็จสิ้นการประชุม คณะผู้แทนไทยได้รับประทานอาหารกลางวัน ร่วมกับนายอภิชาติ ชินวรรณเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์ ตามคำเชิญของท่านเอกอัครราชทูต ในวันอังคารที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ด้วย

ร้อยตำรวจเอก นิตินันท์ นวรัตน์ หัวหน้าคณะผู้แทนรัฐสภาไทย และนายชินทร์ หาญสืบสาย ผู้แทนรัฐสภาไทย มอบของที่ระลึกแก่นายอภิชาติ ชินวรรณเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลส์

นายภาคภูมิ มิ่งมิตร
นักวิเคราะห์สัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานสหภาพรัฐสภา
สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ
ผู้จัดทำรายงาน